

Професору Георгію Миколайовичу Дранніку — 80 років!

Георгій Миколайович Драннік народився 16 березня 1941 року в Умані, що на Черкащині, у родині кадрового військового. 1965 року з відзнакою закінчив лікувальний факультет Харківського медичного інституту, де вперше відчув інтерес до науки. Отримавши пропозицію від академіка Л.Т. Малої залишитися в аспірантурі на кафедрі госпітальної терапії, Георгій Миколайович вирішив спочатку набути практичного досвіду і три роки пропрацював на посаді начальника біохімічної лабораторії в клінічному санаторії «Конча-Заспа» (м. Київ). 1968 року Г.М. Драннік став аспірантом нещодавно створеного Науково-дослідного інституту захворювань нирок і сечовивідних шляхів МОЗ УРСР (нині Інститут урології НАМН України). Під керівництвом професора А.В. Соколова Георгій Миколайович був залучений до розробки і впровадження в клінічну практику в Україні пересадки нирки. Теми захищених ним як кандидатської, так і докторської дисертацій були присвячені трансплантаційній імунології: «Алотрансплантація нирки на фоні аутоімунного гломерулонефриту» і «Механізми відторгнення аlogenної нирки й можливості диференційованого на них впливу» (1980).

Окремий науково-практичний інтерес Г.М. Дранніка полягав у з'ясуванні особливостей дії імуносупресорів, розрахунків їх доз і алгоритму моніторингу адекватності та ефективності імуносупресії. У процесі роботи було використано першу вітчизняну панель HLA-типуючих сироваток, що згодом дало змогу започаткувати в Україні дослідження проблеми HLA-фенотипу і схильності до захворювань.

1980 року Г.М. Драннік став завідувачем лабораторії імунології Інституту урології НАМН України, а в 1986 році йому присвоїли звання професора. Із 1984 року він одночасно у співпраці з Інститутом молекулярної біології і генетики (ІМБІГ) розпочав дослідження імуноотропних властивостей інтерферону.

Після аварії на ЧАЕС 1986 року Г.М. Драннік разом із співробітниками з власної ініціативи протягом трьох років здійснював епідеміологічні виїзди в Чернігів і прилеглі зони, де обстежував ліквідаторів аварії, що дало змогу отримати унікальні докази імунокомпроментуючого впливу іонізуючої радіації та психоемоційного стресу на організм людини. Аналіз уже перших даних дав підставу Г.М. Дранніку звернутися до академіка Б.Є. Патона з пропозицією щодо необхідності розвитку клінічної імунології в Україні.

У липні 1987 р. було створено **Республіканський міжвідомчий науково-дослідний центр клінічної імунології**, директором якого був призначений Г.М. Драннік. Центр очолює роботу зі створення республіканської служби клінічної імунології в практичній охороні здоров'я. З того часу було багато зроблено для просвітництва медичної спільноти і виховання спеціалістів — майбутніх клінічних імунологів. Особисто Г.М. Драннік прочитав для лікарів і науковців країні сотні лекцій, які надихали, зацікавлювали і водночас ознайомлювали з найновітнішими здобутками, пов'язаними із сучасною клінічною і лабораторною імунологією. У результаті наукових досліджень 1989 року в більшості здорових киян були виявлені ознаки синдрому підвищеної стомлюваності та імунної дисфункції, який є зоною ризику розвитку імунопатології та імунозалежних хвороб. Пізніше, у 1992-му, схожі зміни було зафіксовано під час експедиційних виїздів до 5 областей України.

Із 1992 по 2004 рік Г.М. Драннік, як головний спеціаліст МОЗ України з питань клінічної і лабораторної імунології, активно розробляв і просував накази щодо створення і вдосконалення в країні служби клінічної і лабораторної імунології, **затвердження нових медичних спеціальностей «лікар-імунолог клінічний» і «лікар-лаборант імунолог»**, а також підготував програму «Захист і реабілітація імунної системи населення України», яка 1992 р. стала переможцем у конкурсі програм Державного комітету з науки і техніки.

Георгій Миколайович брав активну участь у створенні наукової школи імунологів: під його керівництвом захищено 11 докторських і 31 кандидатська дисертацій із різних питань клінічної і лабораторної імунології. Його призначають головою проблемної комісії АМН і МОЗ України «Клінічна імунологія та алергологія» (2001–2010). У науковому доробку Г.М. Дранніка 15 монографій, серед яких «Система імунітету при захворюваннях внутрішніх органів», «Імунітет та інфекція при пересадці нирки» (1986, співавтор), «Імунонефрологія» (1989), «Генетичні системи крові людини та хвороби» (1990, співавтор), «Імуноотропні препарати» (1994, співавтори Ю.А. Гриневич, Г.М. Дзизик), «Дослідження впливу препаратів ербісолу на функціональну активність Т-хелперів II типу за продукцією ІЛ-4 та ІЛ-10 *in vitro*» (2003, співавтори В.Є. Дряньська, О.В. Назар, О.М. Ніколаєнко та ін.), «Основні принципи діагностики та лікування інфекцій, викликаних α-герпесвірусами I–III типів» (2004, співавтори Л.М. Білянська, С.О. Крамарев, М.А. Мазепа, Г.О. Потьомкіна, В.В. Чоп'як), «Вплив ербісолу ультрафарм при рецидивуючій герпетичній інфекції на продукцію ІЛ-4, ІЛ-10 та експресію активаційних молекул» (2006, співавтор).

До 100-річчя з дня народження І.І. Мечникова Г.М. Драннік підготував посібник «Введение в клиническую иммунологию». Загалом Г.М. Драннік є автором **більш як 800 друкованих статей, 10 патентів і 10 авторських посвідчень**.

Велику увагу професор Г.М. Драннік завжди приділяв питанням викладання і безперервної медичної (професійної) освіти. **Він є засновником і першим керівником (із 1994 року) кафедри клінічної імунології та алергології з курсом дитячої клінічної імунології (нині — кафедра клінічної імунології та алергології із секцією медичної генетики) Національного медичного університету (НМУ) ім. О.О. Богомольця.** Це перша профільна кафедра в Україні для викладання на додипломному рівні. Багато часу і зусиль Г.М. Драннік приділяє підготовці викладацьких кадрів, розбудові клінічних баз і їх оснащення, становленню наукової проблематики кафедри. Під його керівництвом розроблено перші програми з викладання дисципліни, які постійно оновлювалися. Видано перші навчальні посібники (1999, 2003, 2006, 2010) і перший підручник державною мовою (2006).

Приязного, відкритого до дискусії лектора в особі Г.М. Дранніка знають тисячі студентів. Його лекції, завжди цікаві, були насичені новою, актуальною інформацією. Вони демонструють важливість опанування певною сумою знань із клінічної імунології та алергології для кожного майбутнього лікаря незалежно від обраного фаху.

З 1997 року, очолюючи опорну кафедру, Г.М. Драннік брав безпосередню участь у **створенні кафедр (курсів) клінічної імунології та алергології практично в усіх вищих медичних навчальних закладах України**.

2012 року Георгій Миколайович, залишаючися професором кафедри, передав завідування нею своєму учневі — доктору медичних наук, професору Андрію Ігоровичу Курченку. Але продовжує брати участь у житті колективу кафедри, приділяти увагу студентській науці, завдяки чому на Всеукраїнських олімпіадах із клінічної імунології та алергології багато років поспіль саме студенти-кружківці НМУ ім. О.О. Богомольця здобувають перші місця.

Продовжуючи лінію на удосконалення професійного рівня і об'єднання зусиль спеціалістів, які працюють у профільному напрямі, 1998 року Г.М. Драннік організував **I Національний конгрес з імунології та алергології, на якому ухвалили рішення про створення Українського товариства фахівців з імунології, алергології та імунореабілітації (УТІАІ)**. Г.М. Дранніка обрали першим його президентом. Із 2000 року УТІАІ стало колективним членом Європейської академії алергології і клінічної імунології (ЕААСІ). Під егідою товариства проводилися конгреси, десятки науково-практичних конференцій і семінарів, а також була організована міжнародна Літня школа (Summer Course) для молодих учених імунологів-алергологів.

1998 року Г.М. Драннік **заснував і став головним редактором першого в Україні спеціалізованого журналу «Імунологія та алергологія»**, який одержав статус ВАКівського і **видається дотепер під назвою «Імунологія та алергологія. Наука і практика»**.

Здобутки Г.М. Дранніка відображено в низці нагород: знак «Відмінник охорони здоров'я» (1979), Почесна грамота Президії НАМН України (2002, 2015), а також грамота Всесвітньої організації алергологів (2006), лауреат Державної премії України з науки і техніки (2018).

Зліва направо: академік НАМН України, д. мед. н., професор В.Г. Майданник, д. мед. н., професор С.О. Крамарев, д. мед. н., професор О.П. Вікторів, спеціалісти з Італії Фредерік Дюрмон і професор Фульвіо Брайдо та д. мед. н., професор Г.М. Драннік

Редакція «Медицина газета «Здоров'я України». Тематичний номер «Пульмонологія, алергологія, риноларингологія» та «Медицинський журнал «Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія»» щиро вітає ювіляра з нагоди його дня народження і бажає натхнення, наснаги і нових успіхів і досягнень у плідній повсякденній праці на науковій ниві.